

אורז נעים

100

קדיק (הס) לחור. סקין

בס"ד

אוניברסיטת בר-אילן - הפקולטה למשפטים, שנה א', שנה"ל תשע"א, מסלול 02
המרצה: ד"ר בני שמואלי, המתרגל: עדן כהן

בוחן בדיני נזיקין: תיאוריה משטרים ומטרות; עוולת הרשלנות

הנחיות:

- משך הבוחן - שעה ורבע.
- כל חומר עזר אסור בשימוש.
- יש לענות על השאלות על גבי טופס זה, לנמק (גם כשלא כתוב במפורש לעשות כן), להניח הנחות חילופיות ולהשתמש באסמכתאות במקום שהדבר נדרש.
- יש להקפיד לא לחרוג מהשורות המסומנות לכל תשובה ולא להוסיף שורות בנייים.
- כל חריגה לא תיבדק. מובן שאין חובה לנצל את כל השורות בכל שאלה.
- יודגש כי יש לענות על כל חלק בנפרד.
- בסוף הטופס נספח ובו חקיקה ופסיקה. מובן שלא כל המופיע שם רלוונטי לתשובות.
- סך הניקוד בבוחן מעל ל-100 כדי לשמש "מגן" בלבד. אין אפשרות לקבל בבוחן ציון שמעל ל-100.

בהצלחה!

1. השלימו את הטבלה הבאה (20 נק'!):

היכן, אם בכלל, בחקיקה הישראלית חל משטר זה?	הסבר	משטר האחריות
לא קיים בישראל.	משטר המבוטס על אדם של המזיק בלבד	א. רשלנות + אדם
כן. מרבית החוקים בישראל הם כאלה. 1921: חוק פיקוח על מכירת סמים. 1925: חוק פיקוח על מכירת סמים.	משטר המבוטס על אדם של המזיק ועל אדם של הנזק. המשטר של אדם הנזק נמצא גם הוא על אדם המזיק וכן פיקוח אחריות מאדם של המזיק על אדם הנזק.	ב. רשלנות + אדם + אדם
1. חוק פיקוח על מכירת סמים (א"ג"צ) 2. פיקוח על מכירת סמים	אחריות מאדם של המזיק על אדם הנזק. חוק פיקוח על מכירת סמים. חוק פיקוח על מכירת סמים.	ג. אחריות מוחלטת
1. חוק פיקוח על מכירת סמים 2. חוק פיקוח על מכירת סמים	אחריות מאדם של המזיק על אדם הנזק. חוק פיקוח על מכירת סמים. חוק פיקוח על מכירת סמים.	ד. אחריות מוחלטת
קיים בישראל רק בספרות	משטר המבוטס על אדם של המזיק ועל אדם של הנזק. המשטר של אדם הנזק נמצא גם הוא על אדם המזיק וכן פיקוח אחריות מאדם של המזיק על אדם הנזק.	ה. רשלנות + אדם + אדם

2. עמוס אושפו בבית החולים. בנו, עמית, ביקש לבקרו. דא עקא ששעת הביקור של אותו יום עברה והאחיות המלוות את המבקרים כבר סיימו את משמרתן. עמית סבר שחבל יהיה לפספס מצווה חשובה כביקור חולים והצליח לחמוק לתוך המחלקה בה מאושפו אביו שלא בדרך הרגילה. כשהגיע לחדרו של אביו, שמח אביו למראה בנו. לפתע החל עמוס להשתעל ללא הרף. עמית שחפץ לאפשר לאביו החולה אוויר נקי, ביקש לפתוח מעט את החלון. עמית הבחין כי זכוכית החלון הייתה שבורה לאורכה, אולם הדבר לא מנע ממנו לנסות לפתוח את החלון. עמית הושיט ידו לעבר ידית החלון והחל לפתוח אותו. לפתע, השתחררה זוגגית החלון ונפלה היישר על ראשו. עמית המסכן נפצע בראשו ונזקק לתפרים.

(א) עמית מעוניין לתבוע את בית החולים בגין רשלנות. מה לדעתכם יטען עמית ומה יטען בית-החולים להגנתו? כן ציינו מה לדעתכם יהיו סיכויי התביעה (44 נק').

איתן ה' בית פתחים
 * תשובה פוזיטית - הפועל בקיומה של חובה צדקתית עליו לנסות לפתוח את החלון ופיקוח אחריות מאדם של המזיק על אדם הנזק.
 * תשובה נגטיבית - אלוהים משיב פנים ופיקוח אחריות מאדם של המזיק על אדם הנזק.
 * תשובה פוזיטית - הפועל בקיומה של חובה צדקתית עליו לנסות לפתוח את החלון ופיקוח אחריות מאדם של המזיק על אדם הנזק.

קיומו של שלטון אלוהי שכתב ^{יחיד} אלוהים על ידי החלטה כפול אסם
 תורים והסתברות מספיק. פס יורה עשור באר שאלו שיקראו באמצעות מנוחה כפי אמרנו
 איכר נצק. גם זאת, צינור של כחלקו שבו נהר תקופה ארוכה בעוד אמרנו היה צריך
 עכשיו אפס "יורה אפס" שמישבו ינסה עשורו אל החלון ולכן הגישו בכך שלא פשוט
 של הפס עיקרון פועל או עשורו עפתקים מאוחר עתיד. ס"ס" ~~תורה~~ קתלה פתחה
 "יכרו היום אחרת א"י"

היום אחרת ב', כרת עברה משהו ועל עשורו כי צינור פסוק מספיק ולכן ככתב
 הפסוק יופים כמין אמרנו אל ועל בארנו פלגוק אלו. אמרנו צורה ע"ה תכונה
 בארנו פלגוק ועל א ספיו של הו החלום, אך כאשר אפס מוסך ענב
 עקרו ומחר שלא עכשיו פלא מסכן מספיק ולכן פסוק עשורו מספיק
 סממלה פלגוק, כי פלגוק היה אמרנו אל פלגוק עברה סממלה יור כה.
 ה ערה סוף: היותנו מוסך הו הנה, קטלה הוכח אלוהי ספי התורה... יאך הו
 אלוהים אלוהים אלוהים...

(ד) האם תשתנה תשובתכם לתשובה א' אם עמית דווקא הצליח לפתוח את החלון בהצלחה, אך החלון
 נפל עליו כמה דקות לאחר שמנקה חלונות של חברת ניקיון חיצונית המנקה את החלונות כמה פעמים
 בשנה בהזמנת ביה"ח ניקה אותו מבחוץ? (10 נק'). החלון היה שבור כמו שאלו א'
 האם יש משמאל וסביבה

אמרנו יורה הו החלום עשורו כי אמרנו היה פסוק צינור אל החלון לא היה מוסך
 כונן, אך פסוק יורה עברנו תקשר פסוק. צינור עשורו כי עברנו פלגוק
 פסוק שנים אל נוסה אמרנו של הו החלום, בין בכך שלא פשוט עיקרון החלון
 בין בכך שפסוק לא עברנו כונן אל פסוקים. כי היה עברנו שפוק
 ינסה עתה פיקיון רכי עשורו אל אפס פסוקים.

צינור יורה עברנו וס אל עברנו פיקיון אך וס עשורו הו החלום "ר"ס צינור"
 יור וס מוסך כי לא יחלום ועל פסוק לא צללים פיו פסוקים עשורו שפוק
 עשורו עשורו, לאוי שפוק עברנו כונן הו החלום.

פסוק עשורו נה הו החלום עברנו חכמה יור ומעבר אלוה אמרנו וס
 עשורו, עבר עברנו שפוק עברנו וצינור יורה עשורו האחרים עברנו
 אל פלגוק שנים א"י.

מה (א) ע"ה? (א"ו + 84) ?

3. בחרו 2 מתוך 3 המשפטים שלפניכם והקיפו בעיגול נכון / לא נכון. במידה ומחקתם ותיקנתם, דאגו
 שהבחירה הסופית תהיה ברורה! אם עניתם על שלוש השאלות, ייבדקו רק שתי הראשונות וכל משפט 6
 נק'; סה"כ 12 נק':

(א) לדעת פלטר תמיד סיכונים הדדיים מלכתחילה אינם מאפשרים פיצוי
 לאף צד, אפילו אם אחד הצדדים הפך בהתנהגותו את הסיכון לגבוה יותר
 כלפי השני.

לא נכון
 אלוהים מוסך
 35 עברנו
 עשורו
 עשורו
 עשורו

(ב) אם הניזוק מנשיכה של כלב הסיג את גבולו של המזיק, אזי הוא לא יקבל פיצוי לפי סי' 41א, אבל יוכל לקבל פיצוי, אולי מופחת, דרך עוולות אחרות.

(ג) חברת ביטוח הנכנסת בנעלי המזיק אינה מתאימה לעקרונות של צדק מתקן, שכן לא המזיק משלם, אם כי יש ביטוי מסוים לאשמו של המזיק, למשל בהשתתפות עצמית, ביטול הנחת היעדר תביעות ופגיעה בשמו הטוב המקצועי.

פסיקה

- פקודת הנזיקין (סעיפים נבחרים).
חוק האחריות למוצרים גגומים, תש"ם-1980.
חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975.
ע"א 44/76 **אתא חברה לטקסטיל בע"מ נ' שורץ**, פ"ד ל (3) 785.
ע"א 5604/94 **חמד נ' מדינת ישראל**, פ"ד נח(2) 498 (2004).
ע"א 10064/02 **מגדל נ' אבו חנא**, תק-על 2005(3) 3932 (2005).
ע"א 145/80 **ועקנין נ' המועצה המקומית, בית שמש**, פ"ד לו (1) 113.
ע"פ 186/80 **יערי נ' מ"י**, פ"ד לה(1) 769.
ע"א 576/81 **בן-שמעון נ' ברדה**, פ"ד לח (3) 1.
ע"א 243/83 **עיריית ירושלים נ' גורדון**, פ"ד לט(1) 113.
רע"א 444/87 **אלסוחה נ' עיזבון המנוח דוד דהאן ז"ל**, פ"ד מד(3) 397.
עמוס הרמן **מבוא לדיני נזיקין** 3-12 (2006).
בנימין שמואלי "קליעה למטרה": הצעת תפיסה פלורליסטית חדשה לדיני הנזיקין המודרניים" **משפטים** לט 233 (2009).
אריאל פורת "עולות הרשלנות על-פי פסיקתו של בית-המשפט העליון מנקודת-מבט תיאורטית" **ספר השנה של המשפט בישראל** (תשנ"ג-תשנ"ה), א' רוזן צבי עורך) 373*.

חקיקה

פקודת הנזיקין [נוסח חדש]

4. **מעשה של מה בכך**
לא יראו בעוולה מעשה, שאילו היה חוזר ונשנה לא היה בו כדי ליצור תביעה לזכות נוגדת, ואדם בר-דעת ומוג כרגיל לא היה בא בנסיבות הנתונות בתלונה על כך.
5. **הסתכנות מרצון**
(א) בתובענה שהוגשה על עוולה תהא הגנה שהתובע ידע והעריך, או יש להניח שידע והעריך, את מצב הדברים שגרמו לנזק וכי חשף עצמו או רכשו למצב זה מרצונו.
(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על תובענה שהוגשה על עוולה הנובעת מאי-מילוי חובה שהיתה מוטלת על הנתבע מכוח חיקוק.
(ג) ילד למטה מגיל שתים עשרה לא ייחשב כמסוגל לדעת או להעריך את מצב הדברים שגרמו לנזק או כמסוגל מרצונו לחשוף עצמו או רכשו למצב זה.
9. **קטין**
(א) לא תוגש תובענה נגד אדם על עוולה שעשה אותה בטרם מלאו לו שתים עשרה שנים.
(ב) מי שלא מלאו לו שמונה עשרה שנים יכול לתבוע על עוולה, ובכפוף לסעיף קטן (א) - להיתבע עליה; אולם אין להגיש נגדו תובענה על עוולה הנובעת, במישרין או בעקיפין, מחוזה שעשה.
11. **מעוללים יחד**
היה כל אחד משני בני-אדם או יותר חבים לפי הוראות פקודה זו, על מעשה פלוני, והמעשה הוא עוולה, יהיו חבים יחד על אותו מעשה כמעוללים יחד וניתנים להיתבע עליה יחד ולחוד.
13. **חבות מעביד**
(א) לענין פקודה זו יהא מעביד חב על מעשה שעשה עובד שלו -
(1) אם הרשה או אישר את המעשה;